

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Centrul de distribuție: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Când anul e încă tânăr...

Un an nou stă neprihănit înaintea noastră. E copil încă. Trăsăturile sale nu exprimă încă nimic. Noi trebuie să scriem prin faptele noastre pe fața lui istoria glorioasă a unei epoci plină de jertfă, stăpânire de sine și progres sufletesc, sau pornograficul roman de tarabă, a cărui eroi suntem noi în toată vulgaritatea și decăderea noastră.

Mila Providenței ne-a dat acest început de an. Nu știm când vine moartea să ne ia în lumea în care timpul se prăbușește în marea eternității. Copilul an poate muri și el cu noi. Deci să ne îngrijim ca dalta și penelul nostru să facă din el, ori cât de tânăr ar fi, operă de artă. Dalta noastră va fi adevărul în vorbe și mai ales în faptele noastre, penelul nostru va fi iubirea față de Dumnezeu nostru și

semenii noștri. Dacă aceste ne vor conduce, anul nostru va fi an sănătos și frumos, pe fața lui va fi imprimat progresul nostru sufletesc

Să nu uităm că în viața sufletească nu este repaus. Cine nu progresează — regresează. Repausul este numai regres mascat. Deci înainte! Să ne spunem: „În acest an trebuie cu orice preț să ajung ținta. Deși picioarele mele se vor răni pe stâncile ascuțite ale suferințelor, deși drumul meu va conduce înire spini renunțărilor, deși voi fi răs de aceia, care și-au ales drumul lat și comod, eu trebuie să fac binele.” Iar dacă ne gândim așa, nu ne vor deranja vorbele ironice și glumele răutăcioase, nici atacurile nedrepte, când vom fi convinși de adevărul nostru.

Și atunci pe fața anului nostru nu va fi scris porno-

graficul roman de tarabă, a cărui eroi suntem noi în toată vulgaritatea și decăderea noastră, ci istoria glorioasă a unei epoci plină de jertfă, stăpânire de sine și progres sufletesc.

Unica mea dorință pentru anul nou.

Trad. din Mgr, A. Rozier.

„Mihi antem adhaerere Deo bonum est”. De oarece autorul inspirat declară că lucrul acesta este bun, nimic nu doresc acelora care vor ceti puținele cuvinte de cât să le soarbă suavitatea în fiecare zi din Timpul anului. Unirea cu Dumnezeu, acesta va fi fericirea vieții veșnice și acesta e chiar fericirea vieții prezente. E condiția vieții noastre interioare; și-i și „sufletul” apostolatului nostru, ori care i-ar fi forma.

Indură-se deci Acela ai cărui preoți suntem să ne împlinească rugăciunea pe care îi vom aduce-o, la altar, în fiecare dimineață: „Fac me tuis semper inhaerere mandatis, et a te nunquam separari permitas”. Cu cât înăntăm în viață cu atâta ne dăm mai bine seama, că aceasta e totul.

Anul nou și omul vechiu.

Pentru a se orienta omul în timp — chiar și în spațiu — știm că s'a folosit, ca de unitate, de ziua, adecă timpul în care își face globul pământesc cursul său în jurul axei sale, împărțindu-se aceasta unitate la început, după cum se manifesta omului primitiv, în zi și noapte, adecă dela răsăritul soarelui până la sfințit, și dela sfințitul până la răsăritul soarelui. Aceasta, în ceea ce privește orientarea omului în timp. Orientarea în spațiu agricultorii o folosesc încă și azi când la aprecierea unui loc arător spun că: e de o zi de plug, un oareșcare fâneț: de două zile de coasă, o distanță: drum de o zi de vară, șcl. șcl.

După multă vreme s'a făcut apoi măsurătoarea timpului cu 24 oare, atâtea minute și secunde, ca fracturi de zi, iar în crescendo săptămâni, luni și ani, decenii și secole. Iar după mai multe secole s'a acceptat la măsurarea spațiului sistemul metric.

Făcătorul cerului și al pământului, văzutelor tuturor și nevăzutelor a pus LEGE, ce trebuie să fi urmată de tot ce este creat, pentru că din nimica nimic nu s'a făcut. „Toate printr'insul s'au făcut și fără de dânsul nimic nu s'a făcut, ce s'a făcut.”

Strămoșii noștri romani păgânii învățau deja zicând: „Lex naturalis est, quod natura omnia animalia docuit.” Recunoșteau

adecă și învățau, că este o lege naturală care o cunosc toate animalele.

Noi știm mai mult cași câte știau păgânii. Noi știm că nu numai animalele, dar toate viețuitoarele, cuvântătoare cum și cele necuvântătoare, toate plantele, toate mineralele, toate astrele cele mai mari și cele mai îndepărtate, cum ființele cele mai minuscule cari nici că se văd, își îndeplinesc chemarea lor, după legile anume impuse și numai astfel pot exista, astfel trebuie să existe și altcum nu, pentru că nu au voie a exista și a trăi altcum, cași cum li s'a impus. Luna se învârtește în jurul pământului, acest glob în jurul soarelui, sistemul nostru solar în jurul altor sisteme solare. Microbi nevăzuți atacă sănătatea și astfel vieța omului, după anumite condițiuni. Lupul tot răpitor rămâne, vulpea tot vulpe rămâne cu toate năravurile firei.

Sunt animale și plante, existența cărora e foarte limitată, altele cu viață lungă. Sunt cari suferă gerul cel mai cumplit, altele pier deja și de o brumă. Sunt arbori cari își pierd frunzișul, altele nu. Vedem variații nenumărate.

Toate acestea au însă și legi comune. Așa de exemplu au noțiune fără deosebire toate viețuitoarele de zi și de noapte. Prntea covârșitoare a animalelor își caută hrana ziua și odihnește noaptea, iar altele invers. Știm că organismul plantelor desvoltă o altă mecanică ziua și alta noaptea, până când respirația animalelor e continuă.

Toate acestea creaturi n'au voie liberă, toate trebuie să-și trăiască viața lor după legile naturii cum li s'a impus de creator. Chiar și viața lor socială — să zicem așa — este stabilită, în special cari trăesc în comun, au constituția lor impusă, de care nu se poate abate, nici a se răscula. Cunoaștem doar viața albinelor, viața furnicilor.

Numai și numai omul creat astfel ca să umble cu capul în sus ridicat spre ceruri, și mai ridicat cași cum umblă mormuțele, despre cari susțin unii că s'ar trage din acel neam — numai omul are voință liberă.

„Numai omul e capabil de moralitate, el are principii înăscute de morală, sădită în dânsul, pornirea binelui și a răului, și astfel numai dânsul simțește tulburare în suflet când vatămă ordinea morală, numai el simțește remușcare, părere de rău, rușine, nevoia de a repara ordinea morală și îndemnul de a se îndrepta.”

„Iată tot atâtea lucruri cari ne arată cât de complexă este natura, câtă ordine, înțelepciune, bună rânduială este în toate, că în toate e un plan, sunt scopuri bine definite.” (Dumnezeu în natură. Dr. A. Nicolescu Episcopul Lugojului. Biblioteca pentru clasa cultă. No. 1.)

Și totuș ce vedem?

Vedem că trece prezentul din clipă în clipă, din ceas în ceas, trec zilele, trec săptămânile, trec lunile și anii, decenii și trecem și noi. Dacă nu mai curând luând media de 30—40 de ani, puțini ajung vârsta de

50—60 de ani și cât de puțini peste aceasta limită, iar abea câte unul ajunge anii de o sută!

Și ce face acest om înzestrat de Creator și chemat și el la un scop bine definit? Ce face ce nu fac celelalte viețuitoare, cari trebuie să-și îndeplinească chemarea în mod involuntar, dar prin legi bine chibzuite? Acest om cu voie liberă se întrece în a călca din voie liberă legile impuse de Dumnezeu, legile chiar „quod natura omnia animalia docuit.”

Cine vrea să știe și va mai ajunge seara de Sânvășii și prima dimineață a anului 1937, să se retragă și retrăgându-se puțin din mijlocul lumii plutante și zgomotoase, va putea vedea și auzi — în cazul că va avea ochi, de văzut și urechi de auzit.

Și oare este sigur că vom ajunge încă odată seara de Sânvășii sau dimineața anului 1937 de a putea vedea și auzi cele ce se vor întâmpla în jurul nostru? Poate că vom fi trecuți și noi unde toți muritorii vor merge.

Pentru acest caz și pentru ca să ne putem puțin da seamă și a ne reculege și pentru aceea cari încă se mai cugetă la aceasta eventualitate, pe cât de posibilă pe atât de îngrozitoare, arătăm pe scurt ce s'a putut vedea în seara de Sânvășii în anul 1935 al mântuirii și în dimineața zilei anului nou 1936!

În seara de Sânvășii am văzut de o parte biserici luminate, cu credincioși evlavioși, cântând imnuri de mulțumită

Aceluia care le dădea pâinea de toate zilele, câștigată cu sudoarea feței lor, ca pedeapsă a păcatului strămoșesc și implorând mila și îndurarea lui Dumnezeu pentru zilele și anii următori în epoca aceasta plină de atâtea mizerii și atât de puțină morală.

Am văzut pe acești credincioși ieșind dela slujbele religioase cu față mângăiată, cu suflet recules și conștiință liniștită reîntorcându-se la vetrele lor în cercul familiei unde vor petrece clipele ultime ale anului în trecere irevocabilă și primele clipe ale anului — dar oare ce este anul? — să zicem dară viitorului atât de nesigur, ozi mai mult îngrijorător ca ori și când în istoria omenirii. Ei vor petrece aceste clipe în siguranță, știind, că ori ce va fi, ei își îndeplinesc datoria lor, ei urmează legile lui Dumnezeu.

Pe acești credincioși nu i-au urmat ceata nefericiților de goli și de flămânzi pentru că cunoscându-i știau despre dânșii că nu au nici ei decât pâinea cea de toate zilele, deci nici nu pot să le dea nimica, neavând nici ei din ce.

De alta parte s'au văzut clădiri și localuri și mai bine luminate, să zicem cu „lumină feerică,” închepări tixite și s'a auzit și s'a văzut publicul și clientela eșind în plină dimineață a primei zile a anului nou 1936, înconjuși și urmași de ceata golilor și flămânzilor mari și mici, bărbați și femei, cari cereau și cerșeau, — bine că acum încă nu pretindeau, — milă și dar. Nimenea nici aici

nu le-a putut să le dea ceva, pentru că seara de Sânvășii era lungă și până la zi ei aveau mult de cheltuit și nu le-au mai rămas poate numai datorii pe urmă și o noapte petrecută, de ce ferește Preasfințitul Valeriu al Orășii pe credincioși, ca începutul anului nou să nu-l folosească spre a se desfăta și petrece asemenea celor neînțelepți, cari prin beuturi și sgomot inaugurează anul nou, ca astfel să alunge dela sine gândul ce deșteaptă în ori ce om treaz, anul nou, că adecă viața aceasta este trecătoare. Invo-când indemnul marelui Apostol Pavel, care zice: „Socotiți drept aceea cu băgare de seamă, să umblați, nu ca niște neînțelepți, ci ca înțelepți, răscumpărând vremea, căci zilele sunt rele.”

Lucru înțelept ar face Agris-tii dacă după dorința aceluiaș mare Apostol ar face așa cum îi îndeamnă pe Coloseni, ca cele de sus să le gândescă, iar nu cele de pe pământ, scriindu-le: „Desbrăcați pe omul cel vechiu dimpreună cu faptele lui și vă îmbrăcați în cel nou, carele se înnoiește spre cunoștință, după chipul celui ce l-a făcut pe el, unde nu este păgân, nici jidov, tăiere împrejur și netăiere împrejur, străin, schit, rob, slobod, ci Hristos e totul întru toate. (Col. 3)

Gânduri.

S'a sfârșit cu serbătorile : Lumea a intrat din nou în vechiul ogaș. Cei, pentru cari Nașterea lui Hristos a fost cu folos, au început noul an cu puteri noi, cu însuflețire plină de propusuri mântuitoare și cu nădejdi spre mai bine. Acei însă, pentru cari serbătorile nu au servit de altceva, decât de un nou prilej de a îneca în desfrâu orice cuget serios — anul nou a fost începutul unei noi corvoade. Și durere, aceștia sunt mai mulți.

Este atât de folositor, ca după trecerea serbătorilor, după ce viața a intrat în normal, să lăsăm să mai slăbească amintirile sindrofiilor de serbători, să mai amuțască glasurile vibrante ale jazzului, să se mai liniștească nervii ațâțați de ultimul tango, să se mai limpezească creerii de negura ușoară a vinului și de norul trandafiriu al șampaniei. E bine, ca din înălțimea clădită pe nisip, să ne pogorîm la realitate : anul nou așteptat cu chiote de veselie, salutat cu entuziasm, însemnează nu numai începutul unui nou an, ci și TRECEREA altuia, care a trecut, s'a șters din viața noastră, care nu mai revine

niciodată și care ne-a adus mai aproape de moarte. De moarte, la care atât de puțini se cugetă. Doare schimbarea aceasta bruscă, dar ce avem de făcut mai bun, decât să suplinim aceea, ce ar fi trebuit să facem de altă dată, atunci, când ceasul a bătut ultima oară douăsprezece în anul trecut și când întâia oară a bătut unu în acest an. Cele 12 bătaii vechi și singura bătaie tină, ambele sunt predicatorii trecerii, ai morții necruțătoare. Cele 12 bătaii însemnează ultimele ceasuri ale vieții, iar prima bătaie de ceas a anului nou este primul pas către sfârșit, care se apropie vertiginos și care trei crainici are : întâmplarea, boala și bătrânețele. Întâmplarea predică, că este dubios dacă vom ajunge clipa următoare, boala, că este greu a trece în cealaltă viață, iar bătrânețele prevestesc siguranța morții.

Întâmplarea prevestește moartea latentă, boala ne înfățișază moartea care se apropie, iar slăbiciunile bătrânețelor ne arată moartea prezentă.

E greu, când ești sănătos, tinăr și frumos să te ocupi cu gândul morții, deși dela cei trei prevestitori ai morții ar trebui să înveți

ceva : întâmplarea trebuie să producă frica morții, gravitatea boalei trebuie să nască durerea, iar siguranța bătrânețelor umilința.

Înarmat cu aceste trei, pentru ce te temi de moarte ? Doar este lucru cunoscut, că este voința lui Dumnezeu, că trebuie să murim. Ai în fața ta cărarea mult bătrânită de înaintașii tăi, deci poți pleca și tu liniștit, să n'ai frică, nu vei greși drumul : vei avea conducători, cari te vor călăuzi în patria vecinică și te vor prezenta Aceluia, căruia ai servit pe pământ.

Sau poate vrei să schimbi voința lui Dumnezeu ? Dumnezeu dintru început e neschimbat, poruncile Lui trebuie să se execute. Nu ajută aici nici nici puterea nici iscusința omului.

E timpul de plecare ! Auzi ! Ceasul bate, unuia 12, ultimul ceas, altuia 1, începutul sfârșitului. Te socotește, că în oricare caz, bătaia ceasului și ție îți sună.

Citiți și răspândiți

„Dumineca“

Cei 14 sfinți, care ajută în orice necaz

Dintre sfinții nenumărați din împărăția cerului sunt 14, care conform experienței seculare, dau ajutor grabnic în orice necaz, nenorocire sau boală. Acești sfinți au trăit în secolii cei dintâi ai creștinismului și chiar din acești secolii în decursul veacurilor au fost venerați iar azi oamenii inițiați în aceasta devoțiune le cer ajutorul lor mai mult ca oricând. În Germania, Elveția, Franța, Austria, devoțiunea aceasta este foarte răspândită. Și noi vrem ca cititorii noștri să aibă cunoștință despre viețile și minunile celor 14 sfinți ajutători și pentru aceasta le dăm biografia lor.

Sf. Acație

martir și episcop din
Antiohia.

În vremea împăratului Decius, Acație era episcopul Antiohiei. Așa de bun a fost, că l-au numit „Agathangelus” ce înseamnă inger bun. Cu devoțiune îngerească a adus sf. Jerifă la altar, și cu cuvinte îngerești a mângăiat pe cei nenorociți și a împăcat pe cei certați.

Marcienus guvernatorul păgân, l-a arestat, ca turma lui să rămână fără păstor. Dar atât promisiunile cât și torturile cu care l-au chinuit au rămas fără de folos, căci Acație a rămas neclintit în credința lui. Pe urmă, la ordinul împăresc a

fost lăsat liber. S'a întors la credincioșii săi, și și-a continuat apostolatul său. Mulți păgâni s'au botezat prin el, și multe persoane au cunoscut calea sfințeniei tot prin el. El a pregătit pe mulți la martiriul.

Il stimăm ca pe un martir, deși n'a murit moarte de mucenic, căci toată viața sa a fost jertfă, renunțare, suferință și apostolat, pentru credința lui.

Încă în viață, la cererea lui Dumnezeu a făcut minuni. După moartea sa l-au cinstit ca sfânt ajutător, în special aceia, care au fost cași el rușinați și persecutați și amenințați cu moartea pe nedrept. El ne ajută să trăim viață îngerească și să fim gata de orice suferință pentru credință.

El ne protejează în primejdii mortale și în rușinări nedrepte.

Bucurie în București.

Cu Ocazia Crăciunului s'a binecuvântat biserica a doua din București, clădită pentru credincioșii cari locuiesc în partea de sud a Capitalei. Biserica încă nu este terminată complet, lipsește și ornamentarea, însă nu s'a mai putut aștepta. Ge-

nerozitatea credincioșilor. Însă în curând va face, ca noua biserică sa fie încărcată cu podoabe. Aici notăm, că parohia gr. cat. rom. București azi numără peste 30.000 (treizecimii) de credincioși.

Educația în Mexico.

Între elevii școalelor din Mexico s'au distribuit foi volante, cu conținut uimitor: Dacă părinții tăi nu te lasă să intri în școală, pe care revoluție a clădit-o pentru tine, bagă de seamă! Ei vreau să facă din tine un sclav al prejudecăților lor oarbe, cum și ei sunt sclavi superstițiilor moștenite. Urește-i. Părinții tăi și împreună cu preoții, au hotărât moartea libertății tale, impunându-ți cătușele religiei.

Un nou film religios

se pregătește în Algeria. Se filmează viața părintelui Charles de Foncauld, care a fost ofițer, pe urmă a murit moarte de martir, fiind ucis de Arabi.

Să dea Domnul, să avem filme multe cu subiecte morale.

LIBRĂRIA „SF. IOSIF” Gl. Berthelot 19. Buc. II.
trimite:

Imagini religioase 40 buc. asotate contra Lei 50.
mărci sau mandat postal
100 buc. contra Lei 120.

Tablouri:

format 19×26 cm.	5 buc.	50 Lei	asortate
	10	90	
format 32×42 cm.	5	120	
	10	200	
Statuete: 16 cm.	1	60	
	5	250	

Iată ce s'a dat din România pentru Opera Pontificală!

Anul 1922—3	nimic.
„ 1923—4	3.518.70 lire it. (nu se spune din care eparhie)
„ 1924—5	nimic
„ 1925—6	nimic
„ 1926—7	2.70 lire it. (dieceza de Iași)
„ 1927—8	nimic
„ 1928—9	201 lire it. (nu se spune de unde)
„ 1929—30	2.258 lire it. (nu se spune de unde)
„ 1930—1	19.023 lire it. (nu se spune de unde)
„ 1931—2	4.848.75 lire it. (dela diecezele române)
„ 1932—3	nimic
„ 1933—4	<u>34.225.10</u> lire it. (dela diecezele române)
Total	66.490.55 lire it.

Față de aceasta România a primit:

Anul 1923—4	8.000 lire it.
„ 1924—5	54.625 lire it.
„ 1925—6	68.645 lire it.
„ 1926—7	77.385 lire it.
„ 1927—8	lipsesc datele
„ 1928—9	160.000 lire it.
„ 1926—30	69.000 lire it.
„ 1930—1	47.000 lire it.
„ 1931—2	39.000 lire it.
„ 1932—3	<u>31.000</u> lire it.
Total	551.665 adică peste 1/2 milion lire.

Un congres interesant

s'a ținut în Frankfurt. Aici s'au adunat 15.000 de delegați ai surdomușilor din toate țările Europei, ca să dezbată situația surdomușilor din Europa. Congresul a decurs în cea mai mare liniște, dat fiind că fiecare congresist a fost mut. Congresisții s'au folosit de limbajul în semne internațional al surdomușilor.

Calendarul

„Bunului Creștin“
del Bixad de vânzare numai cu 12 lei
la Librăria Asoc.

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde

Calendar săptămânal.

12 — 18 Ianuarie 1936.

12 **Duminica d. Botez.**

Ap. Efez 4, 7. Evg. Mat. 4, 12

M. Tatiana.

13 **Luni M. Ermil și Strat.**

14 **Marți PP uciși în Sina și Raii † 299.**

15 **Mercuri P. Pavel Tiveul † 450**

16 **Joi On. Lanț**

17 **Vineri C. Antoniu † 356**

18 **Sâmbătă Atanasie și Ciril † 273.**

16. Ianuarie. Inchinarea onoratului Lanț al sfântului și intru tot lăudatului Apostol Petru.

Trop. v. 4. Roma nepărăsind la noi ai venit prin cinsitele Lanțuri, cari le-ai purtat cela ce ai fost între Apostoli întâiu cu scaunul, cărora cu credință închinându-ne ne rugăm: Cu ale tale rugăciuni cela cătră Dumnezeu dărucește nouă mare îndurare.

Cond. V. 2. Piatra Cristos pe piatra credinței, pe cel ales dintre Invățăcei il premărește lăminat: că chiamă pe toți, să serbeze cu credință minunile cinstitului Lanț al lui Petru, și dă iertare de greșele.